

Układanie okładziny ceramicznej na elewacjach – rady dla wykonawców

MAREK GŁOWACKI

Latwość utrzymania czystości, bogactwo form oraz kolorów płyt i płytek ceramicznych sprawiają, że są one często stosowane na elewacjach budynków. Najczęściej służą do obudowy cokołów i podkreślenia różnych detali architektonicznych elewacji, wejść, gzymsów, pilastrów itp. Czasem jednak spotyka się całe frontony budynków obłożone płytkami.

Zastosowanie zewnętrzne płytek ceramicznych każe zwrócić uwagę na szczególnie trudne warunki jakim będą one poddane podczas wieloletniej eksploatacji, takie jak szkodliwe oddziaływanie wody, mrozu, duże dzienne skoki temperatury oraz zmiany temperatury w cyklu rocznym. Te wszystkie czynniki powodują, że trzeba wykazać się dużą starannością zarówno przy wyborze odpowiednich materiałów budowlanych jak i technologii układania płytek. Zaprawy klejowe i do spoinowania powinny być mrozoodporne, elastyczne i posiadać podwyższone parametry przyczepności (w przypadku klejów) i szczelności (w przypadku fug). Norma PN – EN 12004 określa podwyższone wymagania – C2 dla zapraw klejących. Dotyczą one przyczepności (> 1 MPa w każdych warunkach sezonowania) i czasu otwartego (> 30 min).

Elastyczność zapraw bada się wg normy PN EN 12002. Określone są dwa stopnie elastyczności S1 (ugięcie normowej beleczki zaprawy > 2,5 mm) i S2 (ugięcie > 5mm). W normie na zaprawy do spoinowania (PN EN 13888) wprowadzono natomiast pojęcie podwyższonej szczelności. Zaprawa fugowa w ciągu 30 min powinna wchłaniać max 2,0 g a po 240 min max 5 g wody. Na elewacjach należy stosować jedynie zaprawy klejące posiadające min. pierwszy stopień elastyczności i zaprawy fugowe o podwyższonej szczelności.

Według wytycznych niemieckich ogranicza się także max wymiary (max

Efekty nieprawidłowego przyklejenia płytek na elewacji

30 x 40 x 1,5 cm) i ciężar (1 m² okładziny – 40 kg) płytek mocowanych na elewacji za pomocą zapraw klejących. Płytki o formacie i ciężarze większym od podanych powinny być kotwione do podłoża. W przypadku mocowania płytek na zaprawy klejące powinniśmy przestrzegać zasady tzw. pełnego przylegania. Oznacza to, że cała spodnia powierzchnia płytki musi być pokryta klejem. Wówczas nie ma możliwości przedostania się wody w puste przestrzenie pod płytką. Jeżeli bowiem woda wniknie pod płytki to niewątpliwie pozostanie tam do zimy. Podczas zamarzania, woda zwiększając swoją objętość spowoduje, że płytka prawdopodobnie oderwie się od podłoża. Dodatkowo powstaną nieestetyczne tzw. ściany płaczu. Na powierzchni z daleka można zauważyć brzydkie białe zacieki wapienne. Spotyka się niekiedy przypadki, szczególnie wówczas, gdy prace okładzinowe prowadzone są w deszczową pogodę, że woda zamknięta w podpłytkowych korytarzach wybija z nawierzonej fugi jak źródelko.

Deszcz nie jest jedyną przeszkodą w pracach glazurniczych na elewacjach. Równie groźny jest mróz i słońce. W związku z tym zaleca się wykonywać te prace w temp. +5° – +25°C i to w warunkach gdy temperatura utrzymuje się co najmniej przez 24 h. Zarówno mróz jak i słońce mogą bowiem, choć

z różnych powodów, doprowadzić do odpadania płytek na elewacjach. Może się zdarzyć i tak, że prowadząc prace w temperaturze powyżej 5°C nagle pojawia się zagrożenie mrozem. W takim przypadku konieczne jest stosowanie materiałów szybkowiążących – zarówno zaprawy klejącej jak i do spoinowania.

Na elewacjach dość często spotyka się kruche fugi. Zarówno bowiem wysoka temperatura, jak i silny wiatr mogą doprowadzić do

zbyt szybkiego wysychania świeżej zaprawy, która przez to nie ma odpowiedniej ilości wody do stwardnienia. W trudniejszych warunkach temperaturowych zaleca się wykonywanie prac w niższej temperaturze oraz pielęgnację fugi w ciągu pierwszych dwóch dni od spoinowania. W przypadku cementowych zapraw do spoinowania szerokość szczeliny fugowej powinna wynosić min. 5 – 6 mm. Umożliwia to lepszą kompensację naprężeń termicznych w stosunku do układania na styk, które niedopuszczalne jest na elewacjach. Dodatkowo szersze szczeliny, przy ograniczeniu maksymalnego formatu płytek, umożliwiają „oddychanie” budynku, bowiem okładzina ceramiczna tworzy blokadę dla pary wodnej. Częstym błędem w pracach glazurniczych na elewacjach jest brak fug dylatacyjnych w okładzinach ceramicznych. Powinny one być wykonane z kitów silikonowych w odstępach 2 – 4 m (2 m – strona południowa, 4 m – strona północna elewacji) i mieć minimalną szerokość 10 mm.

Elewacje ocieplone i okładane płytkami ceramicznymi to szczególne rozwiązanie. Powinno się stosować w tym przypadku wyłącznie system posiadający aprobatę, który określa parametry wszystkich jego składników (w tym rodzaj i wielkość płytek elewacyjnych i rodzaj zapraw).